

मंगला गाउँपालिकाको गाउँसभामा
आदरणीय अध्यक्ष श्री सत प्रसाद रोकाजूद्वारा
प्रस्तुत् गर्नु भएको
आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को
मंगला गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम

सभामा पेश मिति :- २०७६/०३/०९

सभावाट पारित मिति :-

मंगला गाउँपालिका

बाबियाचौर, म्याग्दी

०९ असार, २०७६

उपस्थित गाउँपालिकाका उपाध्याक्षज्यू, गाउँ कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, गाउँपालिकाका कर्मचारीहरू, पत्रकारज्यूहरू एवं उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरू,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तह देखि नै सुदृढीकरण गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न नेपालको संविधान बमोजिम गठित स्थानीय सरकारको प्रमुखको रूपमा मंगला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले आफूलाई गौरवान्वित भएको महसुस गरेको छु ।

नयाँ परिवर्तन पछि आम नागरिकले अवश्य पनि नयाँपनको अपेक्षा र आशा गर्नु अस्वभाविक होईन । यसरी नयाँपनको अपेक्षा गर्दै गर्दा प्राप्त हुने हरेक प्रकारको नयाँपनको दीगोपना प्रति पनि हामी सजग हुदै आगामी आर्थिक वर्षमा मंगला गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने विकासका क्रियाकलापहरूलाई जुनसुकै प्रकारले पनि दीगो तथा एकीकृत तवरले अगाडि बढाई समृद्ध मंगला गाउँपालिका बनाउनको लागि वास्तविकतालाई हृदयगम गर्दै नीति तथा कार्यक्रमहरूको तर्जुमा गरेकोछु ।

राष्ट्रलाई निरङ्कुश सामन्ती शासनप्रणालीको अँध्यारो युगबाट जनताका प्रतिनिधिमार्फत राज्य संचालन गर्ने संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको उज्यालो युगमा पुर्याउने क्रममा जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । राष्ट्रियता, लोकतन्त्र र जनजीविकाको आन्दोलनमा अगुवाइ गर्नुहुने सम्पूर्ण अग्रजहरूको योगदानको उच्च सम्मानसहित स्मरण गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू

१. लोकतन्त्रको आधारस्तम्भको रूपमा एवं जनताले महसुस गर्न सक्ने र भेट्न सक्ने सरकारको रूपमा रहेको स्थानीय सरकारसंग जनताको विकास प्रतिको उच्च आकांक्षालाई समोचित सम्बोधन गर्दै समग्र गाउँपालिका समृद्धि तर्फ तिव्र गतिको यात्रा तय गर्नु पर्ने

अवस्थामा हामी स्थानीय सरकार रहेको छौं । यस विचमा स्थानीय सरकारको स्वरूपलाई संविधान प्रदत्त व्यापक क्षेत्राधिकार भएको बलियो स्थानीय सरकारको रूपमा रूपान्तरण गर्ने प्रक्रियालाई संगसंगै र सावधानीपूर्वक अघि बढाउनु परेको छ । यस्तो जटिल र चुनौतिपूर्ण मोडमा लोकतन्त्रको संस्थागत विकास गर्न सदा सजग र संवेदनशील रहि हाम्रो सरकार निरन्तर काम गर्दै, नतिजा मुलक उपलब्धी प्राप्तिको लागि अघि बढ्दैछ ।

२. नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको तीन तहको सरकार, त्यसका अधिकार क्षेत्र र संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारविचको सहकार्य, समन्वय र सहअस्तित्व समेतको मर्म अनुसार नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले प्रस्तुत गरेको दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्तिसहितको नीति तथा कार्यक्रम समेतलाई हृदयंगम गरी तथा हाम्रो स्थानीय सरकार संचालनको दुई वर्षको अनुभव र गाउँसभा मार्फत पारित ऐन नियम तथा कार्यविधि समेतका आधारमा आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ नीति तथा कार्यक्रम तय गरिएको छ ।

आदरणीय गाउँसभाका सदस्यज्यूहरू,

३. स्थानीय सरकार जनभावना, जनआकांक्षा र आवश्यकताका आधारमा स्थानीय नागरिकको जीवनस्तरमा सुधार गर्न तथा विकास र अपेक्षा पूरा गर्न विभिन्न चुनौतिलाइ सामना गर्दै दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढिरहेको छ । भौतिक संरचना पर्याप्त नहुनु, कर्मचारी र अन्य स्रोतसाधनको कमी हुनु तथा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच आयोजनाको वर्गीकरण समयमा नहुनु जस्ता अनेकन प्रतिकूलताका बाबजुद स्थानीय सरकारले आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा हासिल गरेका केही महत्वपूर्ण उपलब्धिहरू यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

४. नेपालको सन्दर्भमा स्थानीय सरकार नवीनतम प्रयोग भएकाले स्थानीय सरकारको सुशासन, विकास र समृद्धिको लागि स्थानीय सरकार सञ्चालनका क्रममा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा १९ वटा महत्वपूर्ण ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड जारी भई कार्यान्वयनमा आएका छन् । यसबाट स्थानीय सरकारलाई संविधान एवं कानून वमोजिम प्रदत्त विधायिकी अधिकारको संस्थागत हुँदै गएको र गाउँपालिकामा कानुनी र कार्यविधिगत आधार तयार भई काम कारवाहीमा थप सहजता आएको छ ।

५. स्थानीय तहमा न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न नेपालको संविधान र कानून वमोजिम न्यायिक समिति गठन भई न्यायिक समिति समक्ष दर्ता भएका विवादहरूको आपसी छलफल र मेलमिलापको माध्यमबाट समाधान गरिएको छ । स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४

को दफा ४७ ले व्यवस्था गरेको न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्रको मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद समाधान गर्न प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र गठन गरी उक्त केन्द्रको संयोजक समेत तोकि न्यायिक समितिबाट सूचिकृत गरेको मेलमिलापकर्ताबाट कामकारवाही अगाडि बढिरहेको कुरा अवगत गराउन चाहन्छु साथै न्यायिक समितिमा हाल सम्म दर्ता भएका मुद्धा दर्ता भएका संख्या ५२, मेलमिलाप तथा छलफलको माध्यमबाट समाधान गरिएका मुद्धा संख्या ४३ वटा र समाधान हुन बाँकी संख्या ९ वटा रहेका छन् ।

६. गाउँपालिका भित्रको ऐतिहासिक महत्व,पुरातात्विक वस्तु, कला, संस्कृतिको संरक्षण तथा पर्यटनको प्रवर्धन गर्न वार्ड नं.०३ झाँक्रीपानी र वडा नं. १ टोङ्केलाई सांस्कृतिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रको रूपमा घोषणा गर्नुका साथै सामुदायिक होम स्टे दर्ता गरि तालिम प्रदान गरिएकोछ र वडा नं. ३ झाँक्रीपानीमा भ्यूटावर, पर्यटन पदमार्ग लगाएत अन्य पुर्वाधारहरु निर्माण गरिएको छ ।

९.ढुंगा,गिट्टी,बालुवा,माटो आदि प्राकृतिक एवं नदीजन्य वस्तुको विक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन गर्न गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका वगर घाटहरुको नयाँ थप स्थानहरुको पहिचान गरी प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण सम्पन्न भइ सो सम्बन्धि आय ठेक्का समेत सम्झौता गरी स्थानीय कर संकलनको दायरा बढाउने कार्यलाई प्राथमिकतामा राखि आन्तरिक आयलाई वृद्धि गर्दै लगिएकोछ साथै व्यवसाय दर्ता,होमस्टे दर्ता लगायत नयाँ आन्तरिक स्रोतको दायरा फराकिलो बनाई चालु आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ अनुमानित आन्तरिक आय प्राप्त भै सकेको छ ।

१०. विद्यालय शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि र विद्यालय शुशासन तथा व्यवस्थापनमा सुधार गर्न विद्यालयका प्रधान अध्यापक तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारी संग निरन्तर अन्तरक्रिया संचालन गरिएको छ । स्थानीय स्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्धन र स्तरीकरण गर्न गाउँ शिक्षा समितिको गठन भइ क्रियाशिल रहेको कुरा अवगत गराउन चाहन्छु । तहगत रूपमा सुन्य दरवन्दी भएका विद्यालयहरुलाई लागत सहभागिताको आधारमा १० जना शिक्षको व्यवस्था गरि शिक्षक आपूर्तिको समस्यालाई कम गरीएकोछ । आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुमगन र व्यवस्थापन गर्न छुट्टै कार्यविधि निर्माण गरि कक्षा आठको परीक्षा मर्यादित एवं व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्दै लगिएकोछ ।

११. प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको सुदृढीकरणका लागि कक्षा व्यवस्थापन गर्न ४० प्रकारका शैक्षिक सामग्रीको किटवक्स उपलब्ध गराउनुका साथै बालशिक्षा शिक्षकलाई व्यवस्थापन

सम्बन्धी ३ दिने तालिम प्रदान गरिएकोछ । शैक्षिक सत्र २०७५ को नतिजा विश्लेषण गरि आगामि शैक्षिक सत्रमा शिकाई उपलब्धी अभिवृद्धि गर्न प्रधान अध्यापकहरुलाई कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयन गर्न सहजिकरण गरिएकोछ ।

१२. संघीय सरकारको एक स्थानिय तह एक प्राविधिक विद्यालय सञ्चालन गर्ने निति अनुरूप मंगला माध्यामिक विद्यालय वावियाचौरलाई शैक्षिक सत्र २०७६ देखि कक्षा ९ वाट कृषि वाली विज्ञान विषयको प्राविधिकधार संचालन गर्ने गरि अनुमति दिइ कार्यान्वयनमा आएकोछ । संघीय सरकारवाट आवश्यक सहयोग प्राप्त भइ सकेको र यस गाउँपालिकावाट समेत थप प्रोत्साहन अनुदान प्रदान गरिएको छ ।

१३. विद्यालयको भौतिक संरचना सुधारका लागि गाउँपालिका स्तरवाट चालु आ.व.मा प्रयास बजेट विनियोजन भइ कार्यान्वयन भएको साथै संघीय सरकारको सहयोगमा विद्यालयको भौतिक संरचना निर्माणमा आवश्यक सहयोग प्राप्त भइ विद्यालयको भौतिक अवस्थामा सुधार भएकोछ ।

१४. गाउँपालिकाको समन्वयमा प्रदेश सरकारवाट पुस्ताकलय व्यवस्थापन, विज्ञान प्रयोगशाला, कम्प्यूटर प्रयोगशाला र बालविकास केन्द्र व्यवस्थापनको लागि कार्यक्रम प्राप्त भइ गुण स्तर सुधारमा टेवा पुगेकोछ । शिक्षणमा सुचना तथा संचार प्रविधिको प्रयोगलाई बढाउन विद्यालयमा कम्प्यूटर, प्रिन्टर तथा फोटोकपी मेशिन उपलब्ध गराइएकोछ ।

१५. गाउँपालिकाले सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृत्यामार्फत चालु आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ मा स्थानीयस्तरको विकासका लागि १५२ वटा वार्षिक योजना बनाई कार्यान्वयन गर्दै गर्दा जेष्ठ मसान्त सम्म पूँजिगत प्रकृतिका योजनाहरुको प्रगति करिव ८४ प्रतिशत पुगेको छ । त्यस्तै संस्थागत सुशासन र सेवा प्रवाह संग जोडिएका योजना तथा कार्यक्रम करिव सम्पन्न भै सकेको अवस्था छ । यसवाट जनप्रतिनिधिहरुको भूमिका नीति निर्माण र विकास निर्माणको अगुवाइ, अनुगमन एवं जनताको सुख दुःखमा साथ दिने गरी हाम्रो सरकार सशक्त हुँदैछ ।

१६. हाम्रो सरकारले आफ्नो कार्य सञ्चालन गर्दा लागत न्यूनीकरण, स्रोत साधनको अधिकतम उपयोगको लागि नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार संग साझेदारी एवं संयुक्त व्यवस्थापनमा पूर्वाधार निर्माण लगायतका कार्य गर्दै आएको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा नेपाल

सरकार संग साझेदारी गरी समन्वय, सहकारीता र सहअस्तित्वको सिद्धान्तलाई स्विकार गरेका छौं ।

१७. नयाँ संरचना, कर्मचारी अभाव, भौगोलिक कठिनाई, कानुनी अस्पष्टता र अन्यौलताका बावजूद पनि सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सुशासनलाई पहिलो प्राथमिकता दिंदै जनताको सुख दुःखमा अभिभावकत्व ग्रहण गर्दै वडा नं.०१ कुहुँमा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा जिल्ला प्रशासन कार्यालय संग समन्वय र सहकार्य गर्दै एकिकृत घुम्ती सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरी गाउँ गाउँमा सिंदरवारको अनुभूति गराउन हाम्रो सरकार सदा प्रयत्नशील रहेको अवगत गराउन चाहन्छु ।

१८. प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्राप्त गर्न पाउने संवैधानिक अधिकारलाई प्रत्याभूत गर्न हाम्रो सरकारले स्वास्थ्यकर्मी लगायतको सुविधा सहित वडा नं. ४ वुकेनीमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई तथा कुहुँमा वर्थिङ सेन्टर स्थापना गरी संचालनमा लिईएको छ । स्वास्थ्य सेवा नागरिकको घरघर सम्म विस्तार गरी नागरिकको स्वास्थ्य सम्बन्धि मौलिक हकप्रति हाम्रो सरकार प्रतिबद्ध हुदै आएकोछ ।

१९. कर्मचारी समायोजन पश्चात सृजित कर्मचारी अभावको अवस्थामा समेत कर्मचारीहरूको उच्च कार्यसम्पादन एवं लगनशिलताका कारण सेवा प्रवाहमा चुस्तता आएको छ । स्थानीय सरकारका प्रतिफलहरूलाई नागरिक समक्ष पुर्याउन कर्मचारी वर्गबाट भएको सकारात्मक भूमिकाको सदा सर्वदा स्मरण गरिनेछ ।

२०. पत्रकारिता कार्यक्रम मार्फत संचार जगतको विकास र विस्तार गर्न सम्बन्धि आधारभूत पत्रकारिता तालिम सम्पन्न गरिसकिएको छ । यस्ता कार्यक्रमका माध्यम मार्फत स्थानीय सरकारका सुचनाको सही प्रवाहीकरण गर्ने अपेक्षा लिईएको छ । त्यस्तै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम मार्फत हाम्रो सरकारको सेवा प्रवाह प्रतिको आम नागरिकको धारणा बुझ्ने कार्य समेत गरिरहेका छौं ।

२१. मंगला गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेको उर्भर भूमिको अधिकतम उपयोग गर्ने तर्फ कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गर्नका लागि अनुदानमा आधारित विविध कृषि सामाग्री, विउ विजन र फलफुल विरुवा, प्राराङ्गिक मल तथा अन्य सामाग्री र पशु क्षेत्रमा वाखा, लोकल कुखुरा चल्ला र नख सुधारका लागि वोयर वोका वितरण गरि आधुनिकीकरण गर्न खोजिएको छ ।

२२. मानव स्वास्थ्यलाइ सर्वोपरि ध्यान दिदै रासानियक विषादि र रासानियक मलको न्यूनिकरण गर्ने लक्ष साथ प्राराङ्गिक मल र रसायन मुक्त उत्पादनलाई थप प्रभावकारि र उपयोगी बनाउनलाई गाउँपालिका अन्तर्गतको वडा नं. २ वावियाचौर वगरमा प्राराङ्गिक मल उत्पादन र वडा नं. ५ को शिशुकल्याण माध्यामिक विद्यालयमा मानव मुत्र संकलन कार्यको शुरुवात भइ प्रयोग गरिएकोछ ।

२३. हाम्रो सरकारले गाउँपालिका भित्र प्राकृतिक तथा मानवीय सृजित कारणबाट हुन पुगेका घटनाहरुको तत्कालै सम्बोधन गरी स्थानीय सरकारको अनुभूति दिने प्रयास गर्दै आएको छ । वेनी दरवाङ्ग सडक खण्डको फापरखेत देखि दुखुखोला सम्म सडक आकस्मिक मर्मत सम्भार गरिएको छ साथै आक्समिक दुर्घटनामा घाइतेको तत्काल उद्धारका लागि वडा नं. १,२ र ३ मा हेलिप्याडको व्यवस्था गरिएको छ । सो प्रयोजनका लागि विपद व्यवस्थापन कोषबाट तत्काल बजेट प्रवन्ध गर्नुका साथै अग्नि पिडीत, वाढी पिडित, दैवी प्रकोपका क्षेत्रमा आर्थिक सहायता समेत प्रदान गर्दै आएका छौं ।

२४.सवै वडाका ज्येष्ठ नागरिक तथा अपाङ्ग परिचयपत्र वितरण कार्य गाउँपालिकाको कार्यालयबाट गरिएको छ । महिला क्षमता तथा सशक्तिकरण कार्यक्रम लगायत लक्षित वर्ग संग सम्बन्धित सशर्तका कार्यक्रम समेत सवै वडामा संचालन गरी सम्पन्न भै सकेको छ ।

२५. चालु आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा यस मंगला गाउँपालिकाले सडक तर्फ सिम कोत्रवाङ्ग कुहुँ टोङ्के सडक खण्डको सिम खुम्ल्या स्तोरउन्नति, वावियाचौर सल्यान भर्जुला थाइवाड हिदि सडक खण्डको वावियाचौर सल्यान स्तोरउन्नति, पोक सातविसे वरंजा सडक खण्डको सातविसे वरंजा स्तोरउन्नति, साम्तुड टुनीवोट आर्भाड खण्डमा स्तोरउन्नति, पखेर पिङ्गे हाँसेडाँडा र वावियाचौर पोक नेटा किम्चौर सडकको स्थानीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम मार्फत स्तोर उन्नतिको कार्य गरिएको छ । खानेपानी तर्फ वडा नं. १ थाइवाड र वडा नं. २ डडुवामा एक घर एक मिटर जडित धारा निर्माण गरि स्वच्छ खानेपानीको व्यवस्था गरिएको छ ।

२६. मानव स्वास्थ्य संग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने फोहर मैला व्यवस्थापनको लागि वावियाचौर बजारको कुहिने र नकुहिने फोहर वर्गिकरण गराइ कुहिने फोहरलाइ प्राराङ्गिक मल उत्पादनमा प्रयोग र नकुहिने फोहर साप्ताहिक रूपमा संकलन गरि अस्थायी ल्याण्ड फिल्ड

साइडमा व्यवस्थापन गरिनुका साथै वावियाचौर बजारमा ढल निकास निर्माण योजना शुरुवात गरिएकोछ ।

२७. पर्यटन पूर्वाधार विकास अन्तर्गत गाउँपालिकाको नाममा जग्गा व्यवस्था गरि प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको सह लगानीमा वडा नं. २ वावियाचौरमा मंगला इन्द्रेणी पार्क निर्माण कार्यको थालनी गरिएको छ यस कार्यका लागि निशुल्क रूपमा ४ रोपनी जग्गा दान गर्नुहुने वावियाचौर निवासी क्याप्टेन इन्द्र वहादुर अधिकारी र वहाँको परिवारप्रति गाउँपालिका र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

२८. खेलाडी राष्ट्रका लागि खेल स्वास्थ्यका लागि भन्ने नाराका साथ माध्यमिक विद्यालय स्तरीय प्रथम राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता समपन्न भएकोछ ।

२९. सिम कोत्रवाड कुहुँ टोड्के सडक र मंगला इन्द्रेणी पार्कको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याइएकोछ ।

३०. यस वर्षका हाम्रा उपलब्धिहरु उत्साहवर्धक छन् । हाम्रो सरकारले लिएका नीतिहरुको कार्यान्वयनबाट स्थानीय नेतृत्वको विकास, शुशासन, समृद्धी भइ स्थानीय शशासन पद्धति सुदृढ हुने प्रशस्त आधारहरु तयार भएका छन् । हरेक दिन एक कदम अगाडि बढ्ने हाम्रो सरकारको दृष्टिकोण र शैलीका कारण सम्पूर्ण मंगलावासी नागरिको घरघरमा सिंह दरवारको अनुभित भएको महशुस गरेकोछु ।

३१. गाउँपालिका र प्रदेश सरकारको सहयोगमा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका ऐतिहासिक, साँस्कृतिक पुरातात्तिक संरचना अन्तर्गत मठ मन्दिर, पोखरी संरक्षण कार्य सम्पन्न गरिएकोछ ।

३२. प्रदेश सरकारको मुख्य मन्त्री नमूना कृषि कार्यक्रम यस गाउँपालिकाको वडा नं. २, ३ र ५ मा कार्यान्वयन गर्ने निर्णय बमोजिम वडा नं. २ को सिम, कोत्रवाड र ताराखेत र वडा नं. ३ को ज्यामिरे, सातविसे कस्केरीलाइ समेटी नमूना कृषक समूह मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्न समन्वय गरिएकोछ ।

आदरणीय गाउँ सभा सदस्यज्यूहरु !

अब म यहाँहरु समक्ष मंगला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को लागि तर्जुमा गरिएको नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रस्तुत् गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. मंगला गाउँबासीको विद्यमान चाहना र आवश्यकतालाई उपलब्ध सिमित साधन र श्रोतबाट एकै पटक र एकै आर्थिक वर्षमा सम्बोधन गर्न सकिने अवस्था नरहने भएकोले यी समस्यालाई प्राथमिकताका आधारमा क्रमशः सम्बोधन गर्दै जाने नीति लिईनेछ ।
२. समाजमा रहेका विद्यमान आर्थिक, भौतिक, शैक्षिक, सामाजिक/साँस्कृतिक, जातीय तथा लैंगिक विभेदहरुलाई न्यूनिकरण गर्दै समतामूलक समाज निर्माणमा जोड दिईने छ यसका लागि लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको नितिलाइ आत्मसाथ गर्ने निति लिइएकोछ ।
३. स्थानीय विकास प्रकृत्यालाई वातावरण मैत्री र दीगो विकासको अवधारणा अनुसार अगाडि बढाउन सकिएन भने यसले विनाशलाई पनि निम्त्याउन सक्ने भएकोले विकासका क्रियाकलापहरुलाई दीगो तथा एकीकृत विकासको अवधारणा अनुसार स्थानीयबासीको सक्रिय सहभागितामा गाउँपालिकाको दीगो तथा एकीकृत विकास योजना तयार पारी कार्यान्वयन लागि दैविक प्रकोप तथा विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी लागू गरिनेछ ।
४. गाउँपालिकालाई आर्थिक क्षेत्रमा समेत आत्मनिर्भर बनाउँदै लैजान अत्यावश्यक छ । त्यसैले गाउँपालिकामा कर राजश्व र गैरकर राजश्वको दायरालाई फराकिलो पाउँ उपयुक्त कर प्रणालीको अबलम्बन गरी हरेक नागरिकलाई कर र राजश्व अनिवार्य तिर्नु पर्दछ भन्ने वास्तविकतालाई आत्मसात गर्ने नीति लिईनेछ । आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ लाइ कर सहभागिता वर्षको रूपमा घोषणा गरिएकोछ ।
५. समाजको आर्थिक समृद्धि उपलब्ध श्रोत र साधनको वैज्ञानिक व्यवस्थापन र न्यायोचित वितरण प्रणालिमा भर पर्ने भएकोले गाउँपालिकामा रहेका हरेक श्रोत-साधनहरुको यथोचित व्यवस्थापनलाई उच्च प्राथमिकता दिदै आन्तरिक आयको दायरालाई बढाउनका लागि

राजस्व/करको सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा कर न्यूनिकरण गरी सवैलाइ सहभागिता गराइने नीति लिईनेछ ।

६. गाउँपालिका अन्तर्गत विद्युतिकरण हुन बाँकि रहेका ग्रामिण क्षेत्रलाई विद्युतिकरण गर्ने कार्यमा संघ र प्रदेशको समन्वय एवम् सहयोगमा यथासक्य छिटो सम्पन्न गरिने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
७. गाउँपालिका अन्तरगतका भौतिक तथा अन्य कुनै पनि विकास प्रकृत्यालाई पूर्णरूपले एकीकृत, जनमुखी तथा पारदर्शी बनाउदै सबै प्रकारका अनियमिततालाई न्यूनिकरण गर्दै आम नागरिकलाई सुशासनको प्रत्याभूति हुने व्यवस्थालाइ निरन्तरता दिइने छ
८. गाउँपालिकामा हुन सक्ने सम्भावित आर्थिक तथा अन्य अनियमितताहरूलाई पूर्णतः नियन्त्रण तथा नियमन गर्नका लागि हरेक महिना प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष प्रस्तुत गरेको प्रतिवेदन कार्यपालिकाको बैठकमा छलफलका लागि पेश गरिनेछ । समस्या र चुनौतीहरूको विश्लेषण गरी समाधान गर्न उपयुक्त निर्णय गर्ने निति लिईनेछ ।
९. कृषि योग्य उर्वर भूमिमा सिँचाईको आवश्यक व्यवस्था गर्दै कृषि र पशुपालन क्षेत्रलाई क्रमशः व्यवसायिक बनाउदै लैजाने नीति लिईने छ सोका लागि वडा र गाउँपालिका स्तरको योजनामा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ साथै प्रदेश सरकार सँग भैरहेको समन्वयलाइ अझ प्रभावकारि बनाउदै लगिनेछ ।
१०. स्थानीय उत्पादन र बजारीकरणमा देखा परिरहेको विद्यमान असन्तुलित मूल्यावस्थालाई वैज्ञानिक तथा व्यवहारिक ढङ्गले नियन्त्रण तथा सन्तुलन कायम गर्न आवश्यक पर्ने जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा जोड दिदै बजार अनुगमन कार्यलाइ तिब्रता दिईने छ ।
११. गाउँपालिकाका हरेक गाउँ वस्तिलाई ग्रामिण सडक सञ्जालमा जोडिने छ । यस प्रकारका सडकहरूलाई हरित सडकको अवधारणा अनुसार स्थानीय जनसहभागिताको आधारमा समेत हरेक वडामा पुग्न कम्तिमा एक नमूना सडक निर्माण, विकास र विस्तारको थालनीलाई निरन्तरता दिदै सडक किनारामा वृक्षारोपण कार्य अगाडि वढाउने निति लिईने छ ।

१२. समृद्ध समाज निर्माणको परिकल्पनालाई साकार पार्नका लागि समाजमा नैतिकवान, कर्तव्यनिष्ठ र उत्तरदायि नागरिकको आवश्यकता पर्दछ । यसका लागि गाउँपालिकाले “एकीकृत समाजिक परिवर्तनका लागि प्रशिक्षण (Schooling For Integrated Social Change) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने नीति अनुसार अनुशिक्षणमा जोड दिईनेछ ।
१३. समाजमा विद्यमान खस्कियो नैतिकता एवम् बढ्दो दण्डहिनता, उश्रंखलता, अशान्ति जस्ता अवस्थालाई निरुत्साहित पादैँ स्थानीय नागरिकलाई अविलम्ब शान्ति, अमनचयन तथा सुशासनको प्रत्याभूति हुने गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने नीति लिईने छ ।
१४. समाजमा विद्यमान अवस्थाको धुम्पान, मध्यपान तथा लागू पदार्थको दूब्र्यसनीलाई कडाईका साथ निरुत्साहित पार्ने नियमहरुको तर्जुमा गरी विद्यालय र समुदाय स्तरमा कार्यक्रम लागू गरिने छ ।
१५. मंगला गाउँपालिकामा आगामी ३ वर्षमा उद्योग तथा स्वरोजगारको पूर्वाधार तयार पारी एक बस्ती एक उद्यम एक व्यक्ति एक सिप को अवधारणा लिई आगामि १० वर्ष सम्ममा बेरोजगारीताको अन्त्य गर्ने दिशामा सम्पूर्ण क्रियाकलापहरुलाई केन्द्रीत गर्न आ.व. २०७४/२०७५ देखि थालिएको गाउँपालिका क्षेत्रमा स्थापना र सञ्चालन गर्न सकिने उद्योग, व्यवसाय, व्यवसायी पहिचानका साथै लघुऔद्योगिक क्षेत्र (Micro Industrial Area) को स्थापनाको लागि लघु उद्यम विकास रणनितिक योजना तयार भएकाले उक्त योजनालाई कार्यान्वन गरिनेछ ।
१६. मंगला गाउँपालिकामा बेरोजगारिताको अन्त्य गर्ने लक्ष्य अनुरुप स्वरोजगारिताको लागि उद्यम तथा व्यवसाय गर्न ईच्छुक नागरिकहरुलाई सम्बन्धित उद्यम तथा व्यवसायसँग सम्बन्धित ज्ञान, सीप, धारणा तथा प्रविधिमूलक विभिन्न तालिम उपलब्ध गराउनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमवाट बेरोजगार पहिचान पश्चात प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको समन्वयमा कार्यक्रम संचालन गर्ने आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ
१७. मंगला गाउँपालिकाका हरेक शिक्षण संस्थाहरुलाई उनीहरुले तयार पारेको विद्यालय सुधार योजना (School Improvement Plan –SIP) को आधारमा मात्रै कार्यक्रमहरु प्रदान गरिने छ । शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धिको लागि शिक्षणमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधि (Information

and Communication Technology-CIT) को प्रयोग बढाउदै लगिने छ । शून्य दरबन्दि रहेका विद्यालयहरूमा शिक्षक दरबन्दि थप गर्नका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारमा आवश्यक पहल गरिने छ । तहगत रूपमा शून्य दरबन्दी रहेका विद्यालयहरूमा लागत सहभागिताको आधारमा शिक्षक व्यवस्थापनको कार्यलाइ निरन्तरता दिइनेछ साथै वडा अध्यक्ष संग शिक्षा प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । अपेक्षित उपलब्धि पुरा गर्न नसक्ने विद्यालयहरूलाइ गाउँपालिकाबाट दिदै आएको अनुदान कटौति समेत गरिने निति लिइनेछ ।

१८. प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रमा कार्यरत शिक्षकहरूले न्यूनतम पारिश्रमिकमा काम गरेको विद्यमान अवस्थालाइ मध्यनजर गर्दै प्रोत्साहनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
१९. विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाइ त्रैमासिक रूपमा तलब भत्ता भुक्तानी गर्ने विद्यमान व्यवस्थालाइ सम्बन्धित निकायबाट निकाशा प्राप्त भइ आएमा मासिक रूपमा तलब भत्ता भुक्तानीको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२०. शिक्षकहरूको पेशागत विकासका लागि गैर सरकारी संस्था संगको साझेदारीमा व्यवस्थापन तथा शिक्षण विधि सम्बन्धि तालिम संचालनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२१. विद्यार्थीहरूमा लुकेको प्रतिभा पहिचान र प्रष्फुटनको लागि विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
२२. योग गरौं स्वस्थ रहौं भन्ने नाराका साथ गाउँपालिका स्तरमा योगाभ्यास कक्षा सञ्चालन गरिनेछ । साथै विद्यालय तहमा योग शिक्षा सञ्चालन गर्न शिक्षक तथा विद्यार्थीलाइ प्रोत्साहन गर्ने निति लिइनेछ ।
२३. विद्यालयको शुसासन, प्रवर्द्धनको लागि विद्यालयको प्रधान अध्यापकलाइ जवाफदेही र उत्तरदायि बनाउन आवश्यक कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ । प्रधान अध्यापकलाइ दिइदै आएको मासिक प्र.अ. भत्तामा प्रोत्साहन स्वरुप थप रकम उपलब्ध गराउनेछ ।
२४. विद्यालय निरिक्षण, सुपरिवेक्षण तथा शिक्षक सहायताको लागि उपयुक्त संरचना र जन शक्तिको व्यवस्था गरि कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।

२५. स्वास्थ्य संस्थाको सहयोगि भूमिकामा रहि समुदायमा महिला स्वयं सेविकाको रूपमा काम काज गर्दै समुदायमा चेतना फैलाउने महिला स्वयं सेविकाहरूलाई प्रोत्साहित गर्नका लागि आवश्यक प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरिनेछ ।
२६. समाजमा पछि परेको वर्ग महिला, दलित, जनजाति, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक अपाङ्गताभएका ब्यङ्कितलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइने छ । महिला शसक्तीकरण सुरक्षित गर्भपतन र प्रजनन स्वास्थ्य तथा सरसफाइ बालबालिकाको पोषणमा सुधार जस्ता महिला लक्षित कार्यक्रमलाई महिला सग उपाध्यक्ष कार्यक्रम सग आवद्ध गरीने छ । गाउँपालिका भित्रका स्वास्थ्य स्थामा सुत्केरीहुने आमा हरूका लागि उपाध्यक्षय उपाहार कार्यक्रम मार्फत प्रत्साहान गरीने छ । बालविलकाको लागि पोषण सुधार कार्यक्रम ल्याइ आ व ०७६ । ०७७ लाइ वृहत स्वास्थ्य सचेतना वर्षको रूपमा घोषाण गरीने छ ।
२७. न्यायीक समितीको क्षेमता विकास गरीनुको साथै न्यायीक कार्य सम्पादनलाई सहज सरल र प्रभावाकरी बनाउन कानुनी साक्षरता तथा मेलमिलाप कार्यक्रम सञ्चालन गरीने छ ।
२८. पश्चिम म्याग्दी क्षेत्रमा रहेको एक मात्र मंगला शिक्षा क्याम्पसलाई बहुविषयक क्याम्पसमा रूपान्तरण गर्नका लागि आवश्यक पर्ने आधारभूत आर्थिक, भौतिक तथा अन्य व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा क्रमशः सहयोग गर्दै जाने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
२९. खेलाडीहरू राष्ट्रका गौरव, ईज्जत र प्रतिष्ठा भएकोले मंगला गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका आम खेलप्रेमी यूवाहरूलाई गोलबद्ध गर्दै उनीहरूको चाहना र आवश्यकता अनुसारको खेलकुद र यस सँग सम्बद्धसवै पक्षको विकास, विस्तार एवम् व्यवस्थापन गर्न गठन भएको मंगला गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद विकास समिति मार्फत गाउँपालिका स्तरीय खेलकुद र विद्यालय स्तरीय राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता आयोजना गरिनेछ ।
३०. मंगला गाउँपालिका अन्तरगत बजार विकास भैसकेका स्थानहरू र बजार उन्मुख स्थानमा फोहरमैला व्यवस्थापन गर्न ल्याण्डफिल साईटको खोजी गर्ने र बजार क्षेत्रको फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने गरिएको ल्याण्डफिल साईटको सुरक्षित व्यवस्थापन गर्दै बजार क्षेत्रमा क्रमशः ढल-निकासको समेत व्यवस्था गर्दै जाने नीति लिईने छ ।

३१. मंगला गाउँपालिका अन्तरगत रहेका हरेक गाउँटोल तथा वस्तिका नागरिकहरूको सामुहिक बैठक/भेला गर्नका लागि उनीहरूको पायक पर्ने स्थानमा एकीकृत सामुदायिक भवनको निर्माण गर्न सहयोग गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
३२. मंगला गाउँपालिकाको समग्र पर्या-पर्यटन विकासलाई आय—आर्जनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा विकास गर्न पदमार्ग, सामुदायिक लज, भ्यूटार, पार्क निर्माण एवम् होम स्टे कार्यलाई संघीय सरकार र प्रदेश सरकार संगको सहकार्य गर्दै सबलीकरण गरिनेछ ।
३३. मंगला गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका भाषा, संस्कृति, साँस्कृतिक-धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलहरू कोट मन्दिर आदिको संरक्षण तथा संबर्द्धनक लागि आवश्यक योजनाहरू/कार्यक्रमहरू तय गरी सञ्चालन गरिनेछ ।
३४. यस गाउँपालिका क्षेत्रमा पाईने भौगोलिक तथा पर्यावरणीय हिसाबले सम्भव हुने उच्च मूल्यदरका जडीबुटी प्रजातिहरूको व्यवसायिक खेति विस्तारलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाउने गरी ०७४/०७५ बर्ष देखि शुरु गरिएको जडिवुटी खेती र प्रविधिलाई आगामी आर्थिक वर्षमा थप विस्तार विकासका लागि वन तथा वातावरण क्षेत्रमा वजेट व्यवस्था गरिने छ ।
३५. गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका खाली, पर्ति, चउर, नदी उकास क्षेत्र तथा सडक किनाराको खाली स्थानहरूको लगत तयार पारी भू-क्षय रोकथामकालागि स्थानीय सहभागिताको आधारमा पोषिला भूई तथा डाले घाँस, अम्रिसो, बाँस निगालोको व्यापक वृक्षारोपण गरी हराभरा गराउने नीतिको अवलम्बन गरिने छ ।
३६. आम नागरिकले पाउनु पर्ने आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई अनिवार्य गराईने छ । यसको लागि मंगला गाउँपालिका अन्तरगतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूको सुदृढीकरण गर्दै अधिकाँश नागरिकहरूलाई पायक पर्ने नजिकको स्थानमा स्वास्थ्य परीक्षण केन्द्र/सामुदायीक स्वास्थ्य ईकाई खडा गरी मासिक रूपमा निःशुल्क स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने व्यवस्था र अत्यावश्यक औषधिहरूको सहज आपूर्ति र वितरणलाई सुनिश्चितता गरिनेछ । साथै प्राथमिक अस्पतालको भौतिक पूर्वाधार निर्माण र संचालनको लागि संघीय सरकार र प्रदेश सरकार संग कार्यान्वयनका लागि सहकार्य गरिनेछ

३७. स्वास्थ्य विमालाई सबै नागरिकहरूका लागि अनिवार्य गरिने छ । मंगला गाउँपालिका अन्तरगत बसोबास गर्ने अति विपन्न गरीव परिवारलाई निःशुल्क स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गर्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरीनेछ ।
३८. गाउँपालिका अन्तरगत सञ्चालन हुने ऐतिहासिक तथा साँस्कृतिक वा अन्य कुनै पनि स्थानीय पर्वहरू गाउँपालिकाले आफैँ आयोजना गरेकोमा बाहेक अन्य अवस्थामा नियमपूर्वक दर्ता भएका संघसंस्थाहरूले गाउँपालिकाको पूर्व स्वीकृति लिएर विद्यालयको पठन पाठनमा अवरोध नआउने गरी बढीमा ५ दिन मात्रै सञ्चालन गर्न पाईने व्यवस्थालाई निरन्तरता गरिने छ ।
३९. दलित, जनजाति, महिला, अपाङ्गता भएका नागरिक, द्वन्द पिडित, यूवा, ज्येष्ठ नागरिक, बालबालिका समेतलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने खालका कार्यक्रमहरू संचालन गर्दै आइरहेकोमा उक्त क्षेत्रका नागरिकहरूको चाहना, आवश्यकता र पेश भएको प्रस्तावना-पत्रको आधारमा कार्यक्रमहरू छनौट गरी प्राथमिकता साथ सञ्चालन गर्ने नीति लिईने छ ।
४०. मंगला गाउँपालिका क्षेत्र अन्तरगतका ऐतिहासिक, पुरातात्विक, सामाजिक-साँस्कृतिक महत्वका लोपोन्मुख वस्तुहरू तथा सम्पदाहरूको संरक्षण, संबर्द्धन तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि एक संग्रहालयको स्थापना तथा सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइ आगामी दुइ वर्ष भित्रमा संग्रालय स्थापना गरिने कार्यका लागि संघीय एवम् प्रदेश सरकारसँगको नीतिगत एवम् आर्थिक सहयोगमा थालनी गरिने छ साथै मंगला-१ खानीगाउँ शिवालय मन्दिर, मंगला- २ मालिका मन्दिर, मंगला-३ चिनाकोट, भैरवथान, मंगला-४ शिवालय मन्दिर र मंगला-५ लट्टेखोरिया मन्दिर संरक्षणका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरीनेछ ।
४१. मंगला गाउँपालिका अन्तरगत सञ्चालन हुने भौतिक विकासलाई सुचारु गर्न “बस्ति विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धि आधारभूत निर्माण मापदण्ड, २०७२” मा उल्लेख भएका प्रावधानहरूलाई आधार मान्दै यस गाउँपालिकाको लागि उपयुक्त र व्यवहारिक मापदण्ड समेत तयार पारी लागू गरिने छ । साथै मिति २०७५/०९/१२ गतेको दोस्रो

गाउँसभाबाट पारित गाउँपालिका क्षेत्रका सबै प्रकारका मोटरवाटोहरूको बर्गिकरण अनुसारको सडक मापदण्डलाई पालना गरिनेछ ।

४२. मंगला गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालन हुने भौतिक पूर्वाधारका विकासलाई स्थानीय नागरिकहरूले थप अपनत्वको अनुभूती गरुन भनेर यस्ता योजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा कम्तिमा १० देखि १५ प्रतिशत रकम बराबरको स्थानीय जनसहभागिता (नगद तथा वस्तु वा श्रम) जुटाउने नीति लिईने छ ।
४३. मंगला गाउँपालिका अन्तर्गतको श्रोत र साधनको परिचालनबाट सम्पन्न गर्न नसकिने योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्रदेश तथा संघीय सरकार समक्ष पेश गरी उक्त योजना तथा कार्यक्रमहरू प्राप्त गर्न विशेष पहल समेत गरिने छ ।
४४. व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनको लागि कार्यविधिको आधारमा अनुदानको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
४५. प्रारङ्गिक मल र रसायन मुक्त उत्पादनलाई थप प्रभावकारि र उपयोगी बनाउनलाई गाउँपालिका अन्तर्गतका घर, विभिन्न माध्यमिक विद्यालय तथा सार्वजनिक स्थलमा मानवमुत्र एवं पशुमुत्र संकलन तथा प्रयोग गर्ने विधि प्रकृत्यालाइ निरन्तरता दिदै भकारो सुधार र शौचालयको निर्माण गरिनेछ ।
४६. नागरिकको आधारभूत आवश्यकता रहेको बासको लागि खरले छाएका घरहरूलाई विस्थापित गरि कर्कटपाताले छाउन आवश्यक व्यवस्था गरिने नीतिलाई निरन्तरता दिईने छ ।
४७. आगामि आर्थिक वर्षदेखि संयुक्त लगानीमा आयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक रकम सहितको समपुरक कोषको व्यवस्था गरीनेछ ।
४८. शैक्षिक क्षेत्रको समग्र विकास र गुणस्तरमा सुधार गर्न शिक्षकको पेशागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि उपयुक्त नीतिगत व्यवस्थाका साथसाथै आवश्यक रकम सहितका योजना तथा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछन ।
४९. गाउँपालिका क्षेत्रमा हुने विकासका गतिविधिहरूको मापन हुने गरी विकासको स्तर (Development Standards) निर्धारण गरी एकरूपता ल्याउन आवश्यक पर्ने कानूनी तथा

प्राविधिकीय व्यवस्था मिलाइनेछ । समग्र गाउँपालिकाको आवधिक र रणनीतिक योजना तयार पार्नका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

५०. गाउँपालिका क्षेत्रमा कार्यक्षेत्र रहेका उत्पादन तथा सेवामुलक सहकारी संस्थाहरु र वित्तिय क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि सहकारी ऐन, २०७५ अनुसार नियमन गर्दै सहयोगको प्रक्रियालाई अगाडि बढाइनेछ ।
५१. सुरक्षित, स्वच्छ र सुलभ खानेपानीको व्यवस्था गर्न मिटर जडित एकघर एकधारा खानेपानी योजना निर्माण गर्ने नीतिलाई प्राथमिकताकासाथ कार्यान्वयन गर्ने गाउँपालिकाको वास योजना रणनीतिक योजना निर्माण गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५२. सञ्चार माध्यम, सञ्चार गृह र यसमा संलग्न सबै पक्षको विकास र सम्बृद्धिलाई ध्यान दिँदै स्थानीय तहमा समेत संस्थागत विकास गरिनेछ ।
५३. द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि वडा स्तरमा मेलमिलाप केन्द्रको स्थापना र संचालनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५४. मंगला गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सार्वजनिक जग्गाहरुलाई स्थानीय तहको आवश्यकताका आधारमा स्वामीत्वमा ल्याउने प्रक्रियालाई अगाडी बढाइनेछ ।
५५. मंगला गाउँपालिका वाट संचालन हुने आयोजनामा काम गर्ने श्रमिकहरु १० जनाको सामुहिक दुर्घटना विमा गर्ने निति लिइनेछ ।
५६. मंगला गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका गरीब, विपन्न, जेहन्दार तथा पछाडि पारीएका / अति विपन्न परिवारका विद्यार्थीहरुका लागि शैक्षिक सामाग्री उपलब्ध गराउन र प्राविधिक शिक्षा हाँसिल गर्न छात्रवृत्ति प्रदानका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
५७. गाउँपालिका स्तरका उत्कृष्ट कृषक, आमा समूह, विद्यालय, बाल शिक्षा सहजकर्ता, युवा क्लव, स्वास्थ्य कर्मी, महिला स्वयं सेविका, खेलाडी, उपभोक्ता समित समेतलाई प्रोत्साहन गर्ने र गाउँपालिकामा उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई पुरस्कृत गर्ने निति लिइनेछ ।

।

५८. कार्यालयको कामको चापको आधारमा कार्यालय समय बाहेक अतिरिक्त समय काम काज गर्ने कर्मचारीहरूलाई मासिक प्रोत्साहनको लागि आवश्यक बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
५९. दैवी प्रकोपबाट वाली उत्पादनमा क्षति भइ पिडित कृषकका लागि मापदण्ड बनाइ राहत उद्धारका लागि सहयोग प्रदान गर्ने निति लिइनेछ ।
६०. वडाको वस्तीमा आमा समूह गठन तथा पुर्न गठन गरि मासिक बैठक तथा वचतको नियमितताको लागि प्रोत्साहन स्वरुप कार्यालयको कर्मचारी खटाइ व्यवस्थापन गर्ने निति लिइनेछ ।
६१. समाजमा बृद्धै गएको बाल विवाह विरुद्ध र मातृ मृत्यूदर कम गर्न आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने नितिलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
६२. न्यायिक समितिको व्यवस्थापन तथा कानुनी समस्या समाधानका लागि कानुनी सेवा परामर्श सेवा करारमा लिने र प्रभावकारी न्याय सम्पादनका लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।
६३. कृषकहरूलाई कृषि पेशामा उत्साहित गर्नका कृषि तथा पशु मेला प्रदर्शनीको आयोजना गर्ने साथै वाली विमा र पशु विमा कार्यका लागि विमा कम्पनीहरूको समन्वयमा विमा गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६४. मंगला गाउँपालिका वडा नं. ३ पखरे जल्केनीमा रहेको प्राकृतिक श्रोक तातोपानी कुण्डको संरक्षण तथा उपयोग लागि कार्यक्रम बनाइ प्रकृया अगाडि बढाइनेछ ।
६५. मंगला गाउँपालिका वडा नं. ३ झाँक्रीपानी र वडा नं. ५ चाँगामा चिया खेतिका लागि अध्ययन अनुसन्धान कार्यका थालनी गरिनेछ ।
६६. मंगला गाउँपालिकाको असाध्य, सहाराविन बालबालिका र असाध्य रोग (मुटु, मृगौला, क्यान्सर, एच आइ भी एड्स आदि) लागेको प्रमाणित भएको नागरिकका लागि अध्यक्ष संग सहायता कार्यक्रम संचालनमा ल्याउने निति लिइनेछ ।
६७. ठुला पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी आयोजनाहरू प्रतिष्पर्धाको आधारमा बोलपत्रको माध्यम द्वारा संचालन गरिनेछ ।

६८. बहुउद्देश्यीय सामुदायिक सभाहल निर्माण प्रदेश सरकारको समन्वयन र गाउँपालिकाको समपुरक कोष परिचालन गरि सम्पन्न गरिनेछ ।
६९. यस गाउँपालिकाको गौरवका योजनाहरू संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको समन्वयमा कार्यान्वयन गर्दै लगिनेछ ।
७०. यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०७६/०७७ मा कार्यान्वयन गरिने योजना तथा कार्यक्रमहरू लेखा प्रणाली व्यवस्थित गर्न गराउनका लागि महालेखा नियन्त्रकको कार्यालयको निर्देशन वमोजिम स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली सुत्रमा प्रविष्टि गरी अनिवार्य लागू गरिनेछ ।
७१. यस गाउँपालिका क्षेत्रमा आकस्मीक रूपमा हुने विपदका कार्यक्रमहरूलाइ तत्काल विपद व्यवस्थापन गर्ने गरि अध्यक्ष संग विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालनमा ल्याउने निति लिइनेछ ।

आदरणीय सदस्यज्यूहरू !

प्रस्तुत नीति अनुसार मंगला गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी प्रस्तुत हुने कुरामा सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरूमा विश्वस्त गराउन चाहन्छु । प्रस्तुत नीतिलाई यसकै मर्म र भावना अनुसार कार्यान्वयन गर्नका लागि आवश्यक ऐन, कानून तथा निर्देशिकाहरूको तर्जुमा सम्बन्धित विषयगत समितिद्वारा तयार गरिने छ । प्रस्तुत नीतिको मर्म र भावना अनुसार बनाईएका सबै ऐन, नियमहरूको लागू गरिने छ । समाज परिवर्तनको यस महत्वपूर्ण र अत्यावश्यक कार्यमा आम मंगला गाउँपालिकाबासीहरूको सदैव पूर्ण साथ, समर्थन र सहयोग रही रहने छ भन्ने अपेक्षा राख्दछु ।

धन्यवाद !